షష్ఠ కాణ్డే - తృతీయ ప్రశ్నః

హరిః ఓమ్॥ చాత్వాలాత్ । ధిష్ణియాన్ । ఉపేతి । వపతి । యోనిః । వై । యజ్ఞస్య । చాత్వాలమ్ । యజ్ఞస్య । సయోనిత్వాయేతిసయోని-త్వాయ । దేవాః । వై । యజ్ఞమ్ । పరేతి । అజయన్త । తమ్ । ఆగ్నీధ్రాదిత్యాగ్ని-ఇధ్రాత్ । పునః । అపేతి । అజయన్న్ । ఏతత్ । వై । యజ్ఞస్య । అపరాజితమిత్యపరా-జితమ్ । యత్ । ఆగ్నీధ్రమిత్యాగ్ని-ఇధ్రమ్ । యత్ । ఆగ్నీధ్రాదిత్యాగ్ని-ఇధ్రాత్ । ధిష్ణియాన్ । విహరతీతివి-హరతి । యత్ । ఏవ । యజ్ఞస్య । అపరాజితమిత్యపరా-జితమ్ । తతః । ఏవ । ఏనమ్ । పునః । తనుతే । పరాజిత్యేతిపరా-జిత్య । ఇవ । ఖలు । వై । ఏతే । యన్తి । యే । బహిష్పవమానమితిబహిః-పవమానమ్ । సర్పన్తి । బహిష్పవమానఇతి బహిః-పవమానే । స్తుతే ॥౧॥ ఆహ । అగ్నీదిత్యగ్ని-ఇత్ । అగ్నీన్ । వీతి । హర । బర్హిః । స్తృణాహి । పురోడాశాన్ । అలమ్ । కురు । ఇతి । యజ్ఞమ్ । ఏవ । అపజిత్యేత్యప-జిత్య । పునః । తన్వానాః । యన్తి । అఙ్గారైః । ద్వేఇతి । సవనేఇతి । వీతి । హరతి । శలాకాభిః । తృతీయమ్ । సశుక్రత్వాయేతిసశుక్ర-త్వాయ । అథోఇతి । సమితి । భరతి । ఏవ । ఏనత్ । ధిష్ణియాః । వై । అముష్మిన్న్ । లోకే । సోమమ్ । అరక్షన్న్ । తేభ్యః । అధీతి । సోమమ్ । ఏతి । అహరన్న్ । తమ్ । అన్వవాయన్నిత్యను-అవాయన్న్ । తమ్ । పరీతి । అవిశన్న్ । యః । ఏవమ్ । వేద । విన్దతే ॥౨॥ పరివేష్టారమితిపరి-వేష్టారమ్ । తే । సోమపీథేనేతిసోమ-పీథేన । వీతి । ఆర్ఛన్త । తే । దేవేషు । సోమపీథమితిసోమ-పీథమ్ । ఐచ్ఛన్త । తాన్ । దేవాః । అబ్రువన్న్ । ద్వేద్వేఇతిద్వే-ద్వే । నామనీఇతి । కురుధ్వమ్ । అథ । ప్రేతి । వా । ఆప్స్యథ । న । వా । ఇతి । అగ్నయః । వై । అథ । ధిష్ణియాః । తస్మాత్ । ద్వినామేతిద్వి-నామా । బ్రాహ్మణః । అర్ధుకః ।

తేషామ్ ।యే ।నేదిష్ఠమ్ ।పర్యవిశన్నితిపరి-అవిశన్న్ ।తే । సోమపీథమితిసోమ-పీథమ్ ।
ప్రేతి । ఆప్నువన్న్ । ఆహవనీయఇత్యా-హవనీయః । ఆగ్నీధ్రీయఇత్యాగ్ని-ఇధ్రీయః ।
హోత్రీయః ।మార్జాలీయః । తస్మాత్ ।తేషు ।జుహ్వతి ।అతిహాయేత్యతి-హాయ ।వషట్ ।
కరోతి । వి । హి ॥౩॥ ఏతే ।సోమపీథేనేతిసోమ-పీథేన ।అర్ధయన్త ।దేవాః ।వై ।యాః ।
ప్రాచీః । ఆహుతీరిత్యా-హుతీః ।అజుహవుః । యే ।పురస్తాత్ ।అసురాః ।ఆసన్న్ ।తాన్ ।
తాభిః ।ప్రేతి । అనుదన్త । యాః । ప్రతీచీః । యే । పశ్చాత్ । అసురాః ।ఆసన్న్ ।తాన్ ।
తాభిః । అపేతి । అనుదన్త । ప్రాచీః ।అన్యాః ।ఆహుతయఇత్యా-హుతయః ।హూయన్తే ।
ప్రత్యఙ్ ।ఆసీనః ।ధిష్ణియాన్ ।వ్యాఘారయతీతివి-ఆఘారయతి । పశ్చాత్ । చ । ఏవ ।
పురస్తాత్ ।చ ।యజమానః । భ్రాతృవ్యాన్ । ప్రేతి । నుదతే । తస్మాత్ ।పరాచీః । ప్రజాఇతి
ప్ర-జాః । ప్రేతి । వీయన్తే । ప్రతీచీః ॥౪॥ జాయన్తే । ప్రాణాఇతిప్ర-అనాః । వై । ఏతే ।
యత్ ।ధిష్ణియాః ।యత్ ।అధ్వర్యుః ।ప్రత్యఙ్ ।ధిష్ణియాన్ ।అతిసర్పేదిత్యతి-సర్పేత్ । ప్రాణా
నితిప్ర-అనాన్ । సమితి । కర్షేత్ । ప్రమాయుకఇతిప్ర-మాయుకః । స్యాత్ । నాభిః ।
వై । ఏషా ।యజ్ఞస్య ।యత్ । హోతా । ఊర్ధ్వః । ఖలు ।వై ।నాభ్యై ।ప్రాణఇతిప్ర-అనః ।
అవాఙ్ । అపానఇత్యప-అనః । యత్ । అధ్వర్యుః । ప్రత్యఙ్ ।హోతారమ్ । అతిసర్పేదిత్యతి-
సర్పేత్ । అపానఇత్యప-అనే । ప్రాణమితిప్ర-అనమ్ । దధ్యాత్ । ప్రమాయుకఇతిప్ర-
మాయుకః ।స్యాత్ ।న । అధ్వర్యుః । ఉపేతి । గాయేత్ ।వాగ్వీర్యఇతివాక్-వీర్యః । వై ।
అధ్వర్యుః ।యత్ ।అధ్వర్యుః । ఉపగాయేదిత్యుప-గాయేత్ । ఉద్గాత్రఇత్యుత్-గాత్రే ॥౫॥
వాచమ్ ।సమ్ । ప్రేతి ।యచ్ఛేత్ ।ఉపదాసుకేత్యుప-దాసుకా ।అస్య ।వాక్ ।స్యాత్ । బ్రహ్మ
వాదినఇతిబ్రహ్మ-వాదినః ।వదన్తి ।న ।అసగ్ంస్థితఇత్యసమ్-స్థితే ।సోమే ।అధ్వర్యుః ।

ప్రత్యఙ్ । సదః । అతీతి । ఇయాత్ । అథ । కథా । దాక్షిణాని । హోతుమ్ । ఏతి । యామః । హి । సః । తేషామ్ । కస్మై । అహ । దేవాః । యామమ్ । వా । అయామమ్ । వా । అన్వితి । జ్ఞాస్యతి । ఇతి । ఉత్తరేణేత్యుత్-తరేణ । ఆగ్నీధ్రమిత్యాగ్ని-ఇధ్రమ్ । పరీత్యేతి పరి-ఇత్య । జుహోతి । దాక్షిణాని । న । ప్రాణానితిప్ర-అనాన్ । సమితి । కర్షతి । నీతి । అన్యే । ధిష్ణియాః । ఉప్యన్తే । న । అన్యే । యాన్ । నివపతీతిని-వపతి । తేన । తాన్ । ప్రీణాతి । యాన్ । న । నివపతీతిని-వపతి । యత్ । అనుదిశతీత్యను-దిశతి । తేన । తాన్ ॥౬॥ స్తుతేవిష్టతేహవీయస్తేప్రతిరుద్ధాత్రతిష్ఠన్తేచతుర్దశచ ॥౧॥

సువర్గాయేతిసువః-గాయ । వై । ఏతాని । లోకాయ । హూయన్తే । యత్ । వైసర్జనాని । ద్వాభ్యామ్ । గార్హపత్యఇతిగార్హ-పత్యే । జుహోతి । ద్విపాదితిద్వి-పాత్ । యజమానః । ప్రతిష్ఠిత్యాఇతిప్రతి-స్థిత్యై । ఆగ్నీధ్రఇత్యాగ్ని-ఇధ్రే । జుహోతి । అన్తరిక్షే । ఏవ । ఏతి । క్రమతే । ఆహవనీయఇత్యా-హవనీయే । జుహోతి । సువర్గమితిసువః-గమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । లోకమ్ । గమయతి । దేవాన్ । వై । సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ । యతః । రక్షాగ్ంసి । అజిఘాగ్ంసన్న్ । తే । సోమేన । రాజ్ఞా । రక్షాగ్ంసి । అపహత్యేత్యప-హత్య । అప్తుమ్ । ఆత్మానమ్ । కృత్వా । సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ । ఆయన్న్ । రక్షసామ్ । అనుపలాభాయేత్యనుప-లాభాయ । ఆత్తః । సోమః । భవతి । అథ ॥౭॥ వైసర్జనాని । జుహోతి । రక్షసామ్ । అపహత్యాఇత్యప-హత్యై । త్వమ్ । సోమ । తనూకృద్భ్యఇతితనూకృత్-భ్యః । ఇతి । ఆహ । తనూకృదితితనూ-కృత్ । హి । ఏషః । ద్వేషోభ్యఇతిద్వేషః-భ్యః । అన్యకృతేభ్యఇత్యన్య-కృతేభ్యః । ఇతి । ఆహ । అన్యకృతానీత్యన్య-కృతాని । హి । రక్షాగ్ంసి । ఉరు । యన్తా । అసి । వరూథమ్ । ఇతి । ఆహ । ఉరు । నః । కృధి । ఇతి । వావ । ఏతత్ । ఆహ । జుషాణః । అప్తుః ।

ఆజ్యస్య । వేతు । ఇతి । ఆహ । అప్సుమ్ । ఏవ । యజమానమ్ । కృత్వా । సువర్గమితిసువః-
గమ్ । లోకమ్ । గమయతి । రక్షసామ్ । అనుపలాభాయేత్యనుప-లాభాయ । ఏతి । సోమమ్
దదతే ॥౮॥ ఏతి । గ్రావ్ణః । ఏతి । వాయవ్యాని । ఏతి । ద్రోణకలశమితిద్రోణ-కలశమ్
ఉదితి । పత్నీమ్ । ఏతి । నయన్తి । అన్వితి । అనాంసి । ప్రేతి । వర్తయన్తి । యావత్ । ఏవ
అస్య । అస్తి । తేన । సహ । సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ । ఏతి । నయవత్యేతినయ-
వత్యా । ఋచా । అగ్నీధ్రఇత్యాగ్ని-ఇధ్రే । జుహోతి । సువర్గస్యేతిసువః-గస్య । లోకస్య ।
అభినీత్యాఇత్యభి-నీత్యై । గ్రావ్ణః । వాయవ్యాని । ద్రోణకలశమితిద్రోణ-కలశమ్ । ఆగ్నీధ్ర
ఇత్యాగ్ని-ఇధ్రే । ఉపేతి । వాసయతి । వీతి । హి । ఏనమ్ । తైః । గృహ్ణతే । యత్ । సహ ।
ఉపవాసయేదిత్యుప-వాసయేత్ । అపవాయేత । సౌమ్యా । ఋచా । ప్రేతి । పాదయతి ।
స్వయా ॥౯॥ ఏవ । ఏనమ్ । దేవతయా । ప్రేతి । పాదయతి । అదిత్యాః । సదః । అసి ।
అదిత్యాః । సదః । ఏతి । సీద । ఇతి । ఆహ । యథాయజురితియథా-యజుః । ఏవ । ఏతత్
యజమానః । వై । ఏతస్య । పురా । గోప్తా । భవతి । ఏషః । వః । దేవ । సవితః । సోమః ।
ఇతి । ఆహ । సవితృప్రసూతఇతిసవితృ-ప్రసూతః । ఏవ । ఏనమ్ । దేవతాభ్యః । సమ్ ।
ప్రేతి । యచ్ఛతి । ఏతత్ । త్వమ్ । సోమ । దేవః । దేవాన్ । ఉపేతి । అగాః । ఇతి । ఆహ ।
దేవః । హి । ఏషః । సన్ ॥౧౦॥ దేవాన్ । ఉపైతీత్యుప-ఏతి । ఇదమ్ । అహమ్ । మనుష్యః ।
మనుష్యాన్ । ఇతి । ఆహ । మనుష్యః । హి । ఏషః । సన్ । మనుష్యాన్ । ఉపైతీత్యుప-ఏతి ।
యత్ । ఏతత్ । యజుః । న । బ్రూయాత్ । అప్రజాఇత్యప్ర-జాః । అపశుః । యజమానః ।
స్యాత్ । సహ । ప్రజయేతిప్ర-జయా । సహ । రాయః । పోషేణ । ఇతి । ఆహ । ప్రజయేతిప్ర-
జయా । ఏవ । పశుభిరితిపశు-భిః । సహ । ఇమమ్ । లోకమ్ । ఉపావర్తతఇత్యుప-ఆవర్తతే

నమః । దేవేభ్యః । ఇతి । ఆహ । నమస్కారఇతినమః-కారః । హి । దేవానామ్ । స్వధేతిస్వ-ధా । పితృభ్యఇతిపితృ-భ్యః । ఇతి । ఆహ । స్వధాకారఇతిస్వధా-కారః । హి ॥ ౧౧॥ పితృణామ్ । ఇదమ్ । అహమ్ । నిరితి । వరుణస్య । పాశాత్ । ఇతి । ఆహ । వరుణపాశాదితివరుణ-పాశాత్ । ఏవ । నిరితి । ముచ్యతే । అగ్నే । వ్రతపతఇతివ్రత-పతే । ఆత్మనః । పూర్వా । తనూః । ఆదేయేత్యా-దేయా । ఇతి । ఆహ । కః । హి । తత్ । వేద । యత్ । వసీయాన్ । స్వే । వశే । భూతే । పునః । వా । దదాతి । న । వా । ఇతి । గ్రావాణః । వై । సోమస్య । రాజ్ఞః । మలిమ్లుసేనేతిమలిమ్లు-సేనా । యః । ఏవమ్ । విద్వాన్ । గ్రావ్ణః । ఆగ్నీధ్రఇత్యాగ్ని-ఇధ్రే । ఉపవాసయతీత్యుప-వాసయతి । న । ఏనమ్ । మలిమ్లుసేనేతిమలిమ్లు-సేనా । విన్దతి ॥ ౧౨॥

॥ అథదదతేస్వయాసన్న్ధాకారోహివిన్దతి ॥ ౨॥

వైష్ణవ్యా । ఋచా । హుత్వా । యూపమ్ । అచ్ఛ । ఏతి । వైష్ణవః । వై । దేవతయా । యూపః । స్వయా । ఏవ । ఏనమ్ । దేవతయా । అచ్ఛ । ఏతి । అతీతి । అన్యాన్ । అగామ్ । న । అన్యాన్ । ఉపేతి । అగామ్ । ఇతి । ఆహ । అతీతి । హి । అన్యాన్ । ఏతి । న । అన్యాన్ । ఉపైతీత్యుప-ఏతి । అర్వాక్ । త్వా । పరైః । అవిదమ్ । పరః । అవరైః । ఇతి । ఆహ । అర్వాక్ । హి । ఏనమ్ । పరైః । విన్దతి । పరః । అవరైః । తమ్ । త్వా । జుషే ॥ ౧౩॥ వైష్ణవమ్ । దేవయజ్యాయా ఇతిదేవ-యజ్యాయై । ఇతి । ఆహ । దేవయజ్యాయాఇతిదేవ-యజ్యాయై । హి । ఏనమ్ । జుషతే । దేవః । త్వా । సవితా । మధ్వా । అనక్తు । ఇతి । ఆహ । తేజసా । ఏవ । ఏనమ్ । అనక్తి । ఓషధే । త్రాయస్వ । ఏనమ్ । స్వధితఇతిస్వ-ధితే । మా । ఏనమ్ । హింసీః । ఇతి । ఆహ । వజ్రః । వై । స్వధితిరితిస్వ-ధితిః । శాన్త్యై । స్వధితేరితిస్వ-ధితేః । వృక్షస్య । బిభ్యతః । ప్రథమేన । శకలేన । సహ । తేజః । పరేతి । పతతి । యః । ప్రథమః । శకలః । పరాపతేదితి

పరా-పతేత్ । తమ్ । అపి । ఏతి । హారుకః । సతేజసమితి స-తేజసమ్ ॥౧౪॥ ఏవ । ఏనమ్
ఏతి । హార్తిః । ఇమే । వై । లోకాః । యూపాత్ । ప్రయత ఇతి ప్ర-యతః । బిభ్యతి । దివమ్ ।
అగ్రేణ । మా । లేఖీః । అన్తరిక్షమ్ । మధ్యేన । మా । హింసీః । ఇతి । ఆహ । ఏభ్యః । ఏవ ।
ఏనమ్ । లోకేభ్యః । శమయతి । వనస్పతే । శతవల్శ ఇతి శత-వల్శః । వి । రోహ । ఇతి ।
ఆవ్రశ్చన ఇత్యా-వ్రశ్చనే । జుహోతి । తస్మాత్ । ఆవ్రశ్చనాదిత్యా-వ్రశ్చనాత్ । వృక్షాణామ్ ।
భూయాగ్ంసః । ఉదితి । తిష్ఠన్తి । సహస్రవల్శా ఇతి సహస్ర-వల్శాః । వి । వయమ్ ।
రుహేమ । ఇతి । ఆహ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ । ఏతామ్ । ఏతి । శాస్తే । అనక్షసఙ్గ
మిత్యనక్ష-సఙ్గమ్ ॥౧౫॥ వృశ్చేత్ । యత్ । అక్షసఙ్గమిత్యక్ష-సఙ్గమ్ । వృశ్చేత్ । అధఃకష
మిత్యధః- కషమ్ । యజమానస్య । ప్రమాయుకమితి ప్ర-మాయుకమ్ । స్యాత్ । యమ్ ।
కామయేత । అప్రతిష్ఠిత ఇత్యప్రతి-స్థితః । స్యాత్ । ఇతి । ఆరోహమిత్యా-రోహమ్ । తస్మై ।
వృశ్చేత్ । ఏషః । వై । వనస్పతీనామ్ । అప్రతిష్ఠిత ఇత్యప్రతి-స్థితః । అప్రతిష్ఠిత ఇత్యప్రతి-
స్థితః । ఏవ । భవతి । యమ్ । కామయేత । అపశుః । స్యాత్ । ఇతి । అపర్ణమ్ । తస్మై ।
శుష్కాగ్రమితి శుష్క-అగ్రమ్ । వృశ్చేత్ । ఏషః । వై । వనస్పతీనామ్ । అపశవ్యః । అపశుః ।
ఏవ । భవతి । యమ్ । కామయేత । పశుమానితి పశు-మాన్ । స్యాత్ । ఇతి । బహుపర్ణమితి
బహు-పర్ణమ్ । తస్మై । బహుశాఖమితి బహు-శాఖమ్ । వృశ్చేత్ । ఏషః । వై ॥౧౬॥
వనస్పతీనామ్ । పశవ్యః । పశుమానితి పశు-మాన్ । ఏవ । భవతి । ప్రతిష్ఠితమితి ప్రతి-
స్థితమ్ । వృశ్చేత్ । ప్రతిష్ఠాకామస్యేతి ప్రతిష్ఠా-కామస్య । ఏషః । వై । వనస్పతీనామ్ । ప్రతిష్ఠిత
ఇతి ప్రతి-స్థితః । యః । సమే । భూమ్యై । స్వాత్ । యోనేః । రూఢః । ప్రతి । ఏవ । తిష్ఠతి ।
యః । ప్రత్యఙ్ । ఉపనత ఇత్యుప-నతః । తమ్ । వృశ్చేత్ । సః । హి । మేధమ్ । అభీతి ।

ఉపనతఇత్యుప-నతః ।పఞ్చారత్నిమితిపఞ్చ-అరత్నిమ్ । తస్మై । వృశ్చేత్ । యమ్ । కామయేత ।ఉపేతి । ఏనమ్ । ఉత్తరఇత్యుత్-తరః । యజ్ఞః । నమేత్ । ఇతి । పఞ్చాక్షరేతి పఞ్చ-అక్షరా । పఙ్క్తిః ।పాఙ్క్తః ।యజ్ఞః ।ఉపేతి । ఏనమ్ ।ఉత్తరఇత్యుత్-తరః । యజ్ఞః ॥౧౪॥ నమతి । షడరత్నిమితిషట్-అరత్నిమ్ । ప్రతిష్ఠాకామస్యేతిప్రతిష్ఠా-కామస్య । షట్ । వై । ఋతవః । ఋతుషు ।ఏవ । ప్రతీతి ।తిష్ఠతి । సప్తారత్నిమితిసప్త-అరత్నిమ్ । పశుకామస్యేతిపశు-కామస్య ।సప్తపదేతిసప్త-పదా ।శక్వరీ ।పశవః । శక్వరీ । పశూన్ । ఏవ । అవేతి । రున్ధే । నవారత్నిమితినవ-అరత్నిమ్ । తేజస్కామస్యేతితేజః-కామస్య । త్రివృతేతిత్రి-వృతా । స్తోమేన । సమ్మితమితిసమ్-మితమ్ । తేజః । త్రివృదితిత్రి-వృత్ । తేజస్వీ ।ఏవ । భవతి । ఏకాదశారత్నిమిత్యేకాదశ-అరత్నిమ్ । ఇన్ద్రియకామస్యేతీన్ద్రియ-కామస్య ।ఏకాదశాక్షరేత్యేకాదశ-అక్షరా ।త్రిష్టుక్ ।ఇన్ద్రియమ్ ।త్రిష్టుక్ ।ఇన్ద్రియావీ । ఏవ భవతి ।పఞ్చదశారత్నిమితిపఞ్చదశ-అరత్నిమ్ ।భ్రాతృవ్యవతఇతిభ్రాతృవ్య-వతః । పఞ్చదశ ఇతిపఞ్చ-దశః । వజ్రః । భ్రాతృవ్యాభిభూత్యాఇతిభ్రాతృవ్య-అభిభూత్యై । సప్తదశారత్ని మితిసప్తదశ-అరత్నిమ్ । ప్రజాకామస్యేతిప్రజా-కామస్య । సప్తదశఇతిసప్త-దశః । ప్రజాపతి రితిప్రజా-పతిః । ప్రజాపతేరితిప్రజా-పతేః । ఆప్త్యై । ఏకవిగ్ంశత్యరత్నిమిత్యేకవిగ్ంశతి-అరత్నిమ్ । ప్రతిష్ఠాకామస్యేతిప్రతిష్ఠా-కామస్య । ఏకవిగ్ంశఇత్యేక-విగ్ంశః । స్తోమానామ్ ప్రతిష్ఠేతిప్రతి-స్థా । ప్రతిష్ఠిత్యాఇతిప్రతి-స్థిత్యై । అష్టాశ్రిరిత్యష్టా-అశ్రిః । భవతి । అష్టాక్షరేత్యష్టా-అక్షరా ।గాయత్రీ ।తేజః । గాయత్రీ । గాయత్రీ ।యజ్ఞముఖమితియజ్ఞ-ముఖమ్ । తేజసా ।ఏవ ।గాయత్రియా ।యజ్ఞముఖేనేతియజ్ఞ-ముఖేన ।సమ్మితఇతిసమ్-మితః ॥౧౫॥

ఆప్నోపతేజస్తమనక్షసజ్ఞమ్పవాహుశాఖంవృశ్చేదేవవైయజ్ఞేనపైనముత్తరోయజ్ఞఅప్సాఏకాన్న

విగ్ంశతిశ్చ ॥౨॥

పృథివ్యై । త్వా । అన్తరిక్షాయ । త్వా । దివే । త్వా । ఇతి । ఆహ । ఏభ్యః । ఏవ । ఏనమ్ । లోకేభ్యః । ప్రేతి । ఉక్షతి । పరాఞ్చమ్ । ప్రేతి । ఉక్షతి । పరాఙ్ । ఇవ । హి । సువర్గ ఇతి సువః-గః । లోకః । క్రూరమ్ । ఇవ । వై । ఏతత్ । కరోతి । యత్ । ఖనతి । అపః । అవేతి । నయతి । శాన్త్యై । యవమతీరితియవ-మతీః । అవేతి । నయతి । ఊర్క్ । వై । యవః । యజమానేన । యూపః । సమ్మితఇతిసమ్-మితః । యావాన్ । ఏవ । యజమానః । తావతీమ్ । ఏవ । అస్మిన్ । ఊర్జమ్ । దధాతి ॥౧౫॥ పితృణామ్ । సదనమ్ । అసి । ఇతి । బర్హిః । అవేతి । స్తృణాతి । పితృదేవత్యమితిపితృ-దేవత్యమ్ । హి । ఏతత్ । యత్ । నిఖాతమితిని-ఖాతమ్ । యత్ । బర్హిః । అనవస్తీర్యేత్యనవ-స్తీర్య । మినుయాత్ । పితృదేవత్యఇతిపితృ-దేవత్యః । నిఖాతఇతిని-ఖాతః । స్యాత్ । బర్హిః । అవస్తీర్యేత్యవ-స్తీర్య । మినోతి । అస్యామ్ । ఏవ । ఏనమ్ । మినోతి । యూపశకలమితియూప-శకలమ్ । అవేతి । అస్యతి । సతేజసమితి స-తేజసమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । మినోతి । దేవః । త్వా । సవితా । మధ్వా । అనక్తు । ఇతి । ఆహ । తేజసా । ఏవ । ఏనమ్ । అనక్తి । సుపిప్పలాభ్యఇతిసు-పిప్పలాభ్యః । త్వా । ఓషధీభ్యఇత్యోషధి-భ్యః । ఇతి । చషాలమ్ । ప్రతీతి ॥౨౦॥ ముఞ్చతి । తస్మాత్ । శీర్షతః । ఓషధయః । ఫలమ్ । గృహ్ణన్తి । అనక్తి । తేజః । వై । ఆజ్యమ్ । యజమానేన । అగ్నిష్ఠేత్యగ్ని-స్థా । అశ్రిః । సమ్మితేతిసమ్-మితా । యత్ । అగ్నిష్ఠామిత్యగ్ని-స్థామ్ । అశ్రిమ్ । అనక్తి । యజమానమ్ । ఏవ । తేజసా । అనక్తి । ఆన్తమిత్యా-అన్తమ్ । అనక్తి । ఆన్తమిత్యా-అన్తమ్ । ఏవ । యజమానమ్ । తేజసా । అనక్తి । సర్వతః । పరీతి । మృశతి । అపరివర్గమిత్యపరి-వర్గమ్ । ఏవ । అస్మిన్ । తేజః । దధాతి । ఉదితి । దివమ్ । స్తభాన । ఏతి । అన్తరిక్షమ్ । పృణ । ఇతి । ఆహ । ఏషామ్ ।

లోకానామ్ ।విధృత్యాఇతివి-ధృత్యై । వైష్ణవ్యా ।ఋచా ॥౨౧॥కల్పయతి । వైష్ణవః । వై । దేవతయా । యూపః । స్వయా ।ఏవ ।ఏనమ్ । దేవతయా । కల్పయతి । ద్వాభ్యామ్ । కల్పయతి । ద్విపాదితిద్వి-పాత్ । యజమానః । ప్రతిష్ఠిత్యాఇతిప్రతి-స్థిత్యై । యమ్ । కామయేత ।తేజసా ।ఏనమ్ । దేవతాభిః ।ఇన్ద్రియేణ । వీతి ।అర్ధయేయమ్ ।ఇతి । అగ్నిష్ఠామిత్యగ్ని-స్థామ్ ।తస్య ।అశ్రీమ్ । ఆహవనీయాదిత్యా-హవనీయాత్ । ఇత్థమ్। వా । ఇత్థమ్ । వా ।అతీతి । నావయేత్ ।తేజసా ।ఏవ ।ఏనమ్ । దేవతాభిః ।ఇన్ద్రియేణ । వీతి । అర్ధయతి । యమ్ । కామయేత ।తేజసా ।ఏనమ్ ।దేవతాభిః । ఇన్ద్రియేణ । సమితి। అర్ధయేయమ్। ఇతి ॥౨౨॥ అగ్నిష్ఠామిత్యగ్ని-స్థామ్ । తస్య । అశ్రీమ్ । ఆహవనీయేనేత్యా-హవనీయేన ।సమితి । మినుయాత్ । తేజసా । ఏవ । ఏనమ్ । దేవతాభిః । ఇన్ద్రియేణ । సమితి ।అర్ధయతి ।బ్రహ్మవనిమితిబ్రహ్మ-వనిమ్ ।త్వా ।క్షత్రవనిమితిక్షత్ర-వనిమ్ ।ఇతి । ఆహ ।యథాయజురితియథా-యజుః । ఏవ । ఏతత్ । పరీతి । వ్యయతి । ఊర్క్ । వై । రశనా ।యజమానేన ।యూపః ।సమ్మితఇతిసమ్-మితః ।యజమానమ్ । ఏవ । ఊర్జా । సమితి । అర్ధయతి । నాభిదఘ్నఇతినాభి-దఘ్నే । పరీతి । వ్యయతి । నాభిదఘ్నఇతినాభి-దఘ్నే । ఏవ । అస్మై । ఊర్జమ్ । దధాతి । తస్మాత్ । నాభిదఘ్నఇతినాభి-దఘ్నే । ఊర్జా భుఞ్జతే ।యమ్ ।కామయేత ।ఊర్జా ।ఏనమ్ ॥౨౩॥వీతి । అర్ధయేయమ్ । ఇతి । ఊర్ధ్వామ్। వా । తస్య ।అవాచీమ్ । వా ।అవేతి ।ఊహేత్ ।ఊర్జా ।ఏవ ।ఏనమ్ । వీతి । అర్ధయతి । యది । కామయేత ।వర్షుకః ।పర్జన్యః ।స్యాత్ ।ఇతి । అవాచీమ్ । అవేతి । ఊహేత్ । వృష్టిమ్ ।ఏవ ।నీతి ।యచ్ఛతి ।యది ।కామయేత ।అవర్షుకః ।స్యాత్ ।ఇతి । ఊర్ధ్వామ్ । ఉదితి । ఊహేత్ ।వృష్టిమ్ ।ఏవ ।ఉదితి ।యచ్ఛతి ।పితృణామ్ ।నిఖాతమితిని-ఖాతమ్ ।

మనుష్యాణామ్ । ఊర్ధ్వమ్ । నిఖాతాదితిని-ఖాతాత్ । ఏతి । రశనాయాః । ఓషధీనామ్ ।
రశనా । విశ్వేషామ్ ॥౨౬॥ దేవానామ్ । ఊర్ధ్వమ్ । రశనాయాః । ఏతి । చషాలాత్ । ఇన్ద్రస్య ।
చషాలమ్ । సాధ్యానామ్ । అతిరిక్తమిత్యతి-రిక్తమ్ । సః । వై । ఏషః । సర్వదేవత్యఇతిసర్వ-
దేవత్యః । యత్ । యూపః । యత్ । యూపమ్ । మినోతి । సర్వాః । ఏవ । దేవతాః ।
ప్రీణాతి । యజ్ఞేన । వై । దేవాః । సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ । ఆయన్న్ । తే । అమన్యన్త ।
మనుష్యాః । నః । అన్వాభవిష్యన్తీత్యను-ఆభవిష్యన్తి । ఇతి । తే । యూపేన । యోపయిత్వా ।
సువర్గమితిసువః-గమ్ । లోకమ్ । ఆయన్న్ । తమ్ । ఋషయః । యూపేన । ఏవ । అను ।
ప్రేతి । అజానన్న్ । తత్ । యూపస్య । యూపత్వమితియూప-త్వమ్ ॥౨౭॥ యత్ ।
యూపమ్ । మినోతి । సువర్గస్యేతిసువః-గస్య । లోకస్య । ప్రజ్ఞాత్యాఇతిప్ర-జ్ఞాత్యై । పురస్తాత్
మినోతి । పురస్తాత్ । హి । యజ్ఞస్య । ప్రజ్ఞాయతఇతిప్ర-జ్ఞాయతే । అప్రజ్ఞాతమిత్యప్ర-
జ్ఞాతమ్ । హి । తత్ । యత్ । అతిపన్నఇత్యతి-పన్నే । ఆహుః । ఇదమ్ । కార్యమ్ । ఆసీత్ ।
ఇతి । సాధ్యాః । వై । దేవాః । యజ్ఞమ్ । అతీతి । అమన్యన్త । తాన్ । యజ్ఞః । న ।
అస్పృశత్ । తాన్ । యత్ । యజ్ఞస్య । అతిరిక్తమిత్యతి-రిక్తమ్ । ఆసీత్ । తత్ । అస్పృశత్ ।
అతిరిక్తమిత్యతి-రిక్తమ్ । వై । ఏతత్ । యజ్ఞస్య । యత్ । అగ్నౌ । అగ్నిమ్ । మథిత్వా । ప్రహరతీ
తిప్ర-హరతి । అతిరిక్తమిత్యతి-రిక్తమ్ । ఏతత్ ॥౨౮॥ యూపస్య । యత్ । ఊర్ధ్వమ్ ।
చషాలాత్ । తేషామ్ । తత్ । భాగధేయమితిభాగ-ధేయమ్ । తాన్ । ఏవ । తేన । ప్రీణాతి ।
దేవాః । వై । సగ్ంస్థితఇతిసమ్-స్థితే । సోమే । ప్రేతి । స్రుచః । అహరన్న్ । ప్రేతి । యూపమ్ ।
తే । అమన్యన్త । యజ్ఞవేశసమితియజ్ఞ-వేశసమ్ । వై । ఇదమ్ । కుర్మః । ఇతి । తే । ప్రస్తరమితి
ప్ర-స్తరమ్ । స్రుచామ్ । నిష్క్రయణమితినిః-క్రయణమ్ । అపశ్యన్న్ । స్వరుమ్ । యూపస్య

సగ్గ్ంస్థితఇతిసమ్-స్థితే । సోమే । ప్రేతి । ప్రస్తరమితిప్ర-స్తరమ్ । హరతి । జుహోతి । స్వయమ్ । అయజ్ఞవేశసాయేత్యయజ్ఞ-వేశసాయ ॥౨౬॥ దధాతిప్రత్యగాసమర్ధయేత్యు ఇత్త్వార్త్వేనంవిశ్వేషాంయూపత్వమతిరిక్తమేతద్విదత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౪॥

సార్ధా । వై । దేవాః । అస్మిన్న్ । లోకే । ఆసన్న్ । న । అస్మాత్ । కిమ్ । చన । వ్యయత్ । తే । అగ్నిమ్ । ఏవ । అగ్నయే । మేధాయ । ఏతి । అలభన్త । న । హి । అస్మాత్ । అలభ్యమిత్యా-లభ్యమ్ । అవిన్దన్న్ । తతః । వై । ఇమాః । ప్రజా ఇతిప్ర-జాః । ప్రేతి । అజాయన్త । యత్ । అగ్నౌ । అగ్నిమ్ । మథిత్వా । ప్రహరతీతిప్ర-హరతి । ప్రజానామితిప్ర-జానామ్ । ప్రజననాయేతిప్ర-జననాయ । రుద్రః । వై । ఏషః । యత్ । అగ్నిః । యజమానః । పశుః । యత్ । పశుమ్ । ఆలభ్యేత్యా-లభ్య । అగ్నిమ్ । మన్థేత్ । రుద్రాయ । యజమానమ్ ॥౨౭॥ అపీతి । దధ్యాత్ । ప్రమాయుకఇతిప్ర-మాయుకః । స్యాత్ । అథో ఇతి । ఖలు । ఆహుః । అగ్నిః । సర్వాః । దేవతాః । హవిః । ఏతత్ । యత్ । పశుః । ఇతి । యత్ । పశుమ్ । ఆలభ్యేత్యా-లభ్య । అగ్నిమ్ । మన్థతి । హవ్యాయ । ఏవ । ఆసన్నాయేత్యా-సన్నాయ । సర్వాః । దేవతాః । జనయతి । ఉపాకృత్యేత్యుప-ఆకృత్య । ఏవ । మన్థ్యః । తత్ । న । ఇవ । ఆలబ్ధమిత్యా-లబ్ధమ్ । న । ఇవ । అనాలబ్ధమిత్యనా-లబ్ధమ్ । అగ్నేః । జనిత్రమ్ । అసి । ఇతి । ఆహ । అగ్నేః । హి । ఏతత్ । జనిత్రమ్ । వృషణౌ । స్థః । ఇతి । ఆహ । వృషణౌ ॥౨౮॥ హి । ఏతౌ । ఉర్వశీ । అసి । ఆయుః । అసి । ఇతి । ఆహ । మిథునత్వాయేతిమిథున-త్వాయ । ఘృతేన । అక్తే ఇతి । వృషణమ్ । దధాథామ్ । ఇతి । ఆహ । వృషణమ్ । హి । ఏతే ఇతి । దధాతే ఇతి । యే ఇతి । అగ్నిమ్ । గాయత్రమ్ । ఛన్దః । అను । ప్రేతి । జాయస్వ । ఇతి । ఆహ । ఛన్దోభిరితిఛన్దః-భిః । ఏవ । ఏనమ్ । ప్రేతి । జనయతి । అగ్నయే । మథ్యమానాయ । అన్వితి । బ్రూహి ।

ఇతి । ఆహ । సావిత్రీమ్ । ఋచమ్ । అన్వితి । ఆహ । సవితృప్రసూతఇతిసవితృ-ప్రసూతః ।
ఏవ । ఏనమ్ । మన్థతి । జాతాయ । అన్వితి । బ్రూహి ॥౨౦॥ ప్రహ్రియమాణాయేతి
ప్ర-హ్రియమాణాయ । అన్వితి । బ్రూహి । ఇతి । ఆహ । కాణ్డేకాణ్డఇతికాణ్డే-కాణ్డే । ఏవ ।
ఏనమ్ । క్రియమాణే । సమితి । అర్ధయతి । గాయత్రీః । సర్వాః । అన్వితి । ఆహ । గాయత్ర
ఛన్దాఇతిగాయత్ర-ఛన్దాః । వై । అగ్నిః । స్వేన । ఏవ । ఏనమ్ । ఛన్దసా । సమితి । అర్ధయతి ।
అగ్నిః । పురా । భవతి । అగ్నిమ్ । మథిత్వా । ప్రేతి । హరన్తి । తౌ । సమ్భవన్తావితిసమ్-భవన్తౌ
యజమానమ్ । అభి । సమితి । భవతః । భవతమ్ । నః । సమనసావితిస-మనసౌ । ఇతి ।
ఆహ । శాన్త్యై । ప్రహృత్యేతిప్ర-హృత్య । జుహోతి । జాతాయ । ఏవ । అస్మై । అన్నమ్ ।
అపీతి । దధాతి । ఆజ్యేన । జుహోతి । ఏతత్ । వై । అగ్నేః । ప్రియమ్ । ధామ । యత్ । ఆజ్యమ్ ।
ప్రియేణ । ఏవ । ఏనమ్ । ధామ్నా । సమితి । అర్ధయతి । అథో ఇతి । తేజసా ॥౨౧॥

యజమానమాహవృషణౌజాతాయానుబ్రూహ్యష్టాదశచ ॥౭॥

ఇషే । త్వా । ఇతి । బర్హిః । ఏతి । దత్తే । ఇచ్ఛతే । ఇవ । హి । ఏషః । యః । యజతే ।
ఉపవీరిత్యుప-వీః । అసి । ఇతి । ఆహ । ఉపేతి । హి । ఏనాన్ । అకరోతీత్యా-కరోతి । ఉపో ఇతి
దేవాన్ । దైవీః । విశః । ప్రేతి । అగుః । ఇతి । ఆహ । దైవీః । హి । ఏతాః । విశః । సతీః । దేవాన్
ఉపయన్తీత్యుప-యన్తి । వహ్నీః । ఉశిజః । ఇతి । ఆహ । ఋత్విజః । వై । వహ్నయః । ఉశిజః ।
తస్మాత్ । ఏవమ్ । ఆహ । బృహస్పతే । ధారయ । వసూని । ఇతి ॥౨౨॥ ఆహ । బ్రహ్మ । వై ।
దేవానామ్ । బృహస్పతిః । బ్రహ్మణా । ఏవ । అస్మై । పశూన్ । అవేతి । రున్ధే । హవ్యా । తే ।
స్వదన్తామ్ । ఇతి । ఆహ । స్వదయతి । ఏవ । ఏనాన్ । దేవ । త్వష్టః । వసు । రణ్వ । ఇతి ।
ఆహ । త్వష్టా । వై । పశూనామ్ । మిథునానామ్ । రూపకృదితిరూప-కృత్ । రూపమ్ । ఏవ ।

పశుషు । దధాతి । రేవతీః । రమధ్వమ్ । ఇతి । ఆహ । పశవః । వై । రేవతీః । పశూన్ । ఏవ ।
అస్మై । రమయతి । దేవస్య । త్వా । సవితుః । ప్రసవఇతిప్ర-సవే । ఇతి ॥౨౩॥ రశనామ్ ।
ఏతి । దత్తే । ప్రసూత్యాఇతిప్ర-సూత్యై । అశ్వినోః । బాహుభ్యామితిబాహు-భ్యామ్ । ఇతి ।
ఆహ । అశ్వినౌ । హి । దేవానామ్ । అధ్వర్యూఇతి । ఆస్తామ్ । పూష్ణః । హస్తాభ్యామ్ । ఇతి ।
ఆహ । యత్యై । ఋతస్య । త్వా । దేవహవిరింతిదేవ-హవిః । పాశేన । ఏతి । రభే । ఇతి । ఆహ ।
సత్యమ్ । వై । ఋతమ్ । సత్యేన । ఏవ । ఏనమ్ । ఋతేన । ఏతి । రభతే । అక్ష్ణయా । పరీతి ।
హరతి । వధ్యమ్ । హి । ప్రత్యఞ్చమ్ । ప్రతిముఞ్చన్తీతిప్రతి-ముఞ్చన్తి । వ్యావృత్త్యాఇతివి-
ఆవృత్త్యై । ధర్ష । మానుషాన్ । ఇతి । నీతి । యునక్తి । ధృత్యై । అద్భ్యఇత్యత్-భ్యః ॥౨౪॥
త్వా । ఓషధీభ్యఇత్యోషధి-భ్యః । ప్రేతి । ఉక్షామి । ఇతి । ఆహ । అద్భ్యఇత్యత్-భ్యః । హి ।
ఏషః । ఓషధీభ్యఇత్యోషధి-భ్యః । సమ్భవతీతిసమ్-భవతి । యత్ । పశుః । అపామ్ ।
పేరుః । అసి । ఇతి । ఆహ । ఏషః । హి । అపామ్ । పాతా । యః । మేధాయ । ఆరభ్యతఇత్యా-
రభ్యతే । స్వాత్తమ్ । చిత్ । సదేవమితిస-దేవమ్ । హవ్యమ్ । ఆపః । దేవీః । స్వదత । ఏనమ్ ।
ఇతి । ఆహ । స్వదయతి । ఏవ । ఏనమ్ । ఉపరిష్టాత్ । ప్రేతి । ఉక్షతి । ఉపరిష్టాత్ । ఏవ ।
ఏనమ్ । మేధ్యమ్ । కరోతి । పాయయతి । అన్తరతః । ఏవ । ఏనమ్ । మేధ్యమ్ । కరోతి ।
అధస్తాత్ । ఉపేతి । ఉక్షతి । సర్వతః । ఏవ । ఏనమ్ । మేధ్యమ్ । కరోతి ॥౨౫॥

॥ వసూనీతిప్రసవఇత్యద్భ్యఉ-న్తరతఏవైనన్షశచ ।౬॥

అగ్నినా । వై । హోత్రా । దేవాః । అసురాన్ । అభీతి । అభవన్న్ । అగ్నయే । సమిధ్య
మానాయేతిసమ్-ఇధ్యమానాయ । అన్వితి । బ్రూహి । ఇతి । ఆహ । భ్రాతృవ్యాభిభూత్యా
ఇతిభ్రాతృవ్య-అభిభూత్యై । సప్తదశేతిసప్త-దశ । సామిధేనీరితిసామ్-ఇధేనీః । అన్వితి ।

ఆహ ।సప్తదశఇతీసప్త-దశః ।ప్రజాపతిరితీప్రజా-పతిః ।ప్రజాపతేరితీప్రజా-పతేః । ఆప్త్యై
సప్తదశేతీసప్త-దశ ।అన్వితి ।ఆహ ।ద్వాదశ ।మాసాః । పఞ్చ । ఋతవః । సః । సంవత్సర
ఇతీసమ్-వత్సరః । సంవత్సరమితీసమ్-వత్సరమ్ । ప్రజాఇతీప్ర-జాః । అను । ప్రేతి ।
జాయన్తే ।ప్రజానామితీప్ర-జానామ్ ।ప్రజననాయేతీప్ర-జననాయ । దేవాః । వై । సామిధేనీ
రితీసామ్-ఇధేనీః । అనూచ్యేత్యను-ఉచ్య । యజ్ఞమ్ । న । అన్వితి । అపశ్యన్న్ । సః ।
ప్రజాపతిరితీప్రజా-పతిః ।తూష్ణీమ్ ।ఆఘారమిత్యా-ఘారమ్ ॥౨౬॥ఏతి । అఘారయత్
తతః । వై । దేవాః । యజ్ఞమ్ । అన్వితి । అపశ్యన్న్ । యత్ । తూష్ణీమ్ । ఆఘారమిత్యా-
ఘారమ్ । ఆఘారయతీత్యా-ఘారయతి ।యజ్ఞస్య ।అనుఖ్యాత్యాఇత్యను-ఖ్యాత్యై । అసురేషు
వై ।యజ్ఞః ।ఆసీత్ ।తమ్ । దేవాః । తూష్ణీగ్ంహోమేనేతితూష్ణీమ్-హోమేన । అవృఞ్జత ।
యత్ ।తూష్ణీమ్ ।ఆఘారమిత్యా-ఘారమ్ ।ఆఘారయతీత్యా-ఘారయతి ।భ్రాతృవ్యస్య ।
ఏవ । తత్ ।యజ్ఞమ్ । వృఙ్క్తే ।పరిధీనితీపరి-ధీన్ । సమితి । మార్ష్టి । పునాతి । ఏవ ।
ఏనాన్ ।త్రిస్త్రిరితిత్రిః-త్రిః ।సమితి ।మార్ష్టి ।త్ర్యావృదితిత్రి-ఆవృత్ ।హి ।యజ్ఞః । అథోఇతి
రక్షసామ్ ।అపహత్యాఇత్యప-హత్యై ।ద్వాదశ ।సమితి ।పద్యన్తే ।ద్వాదశ ॥౨౭॥ మాసాః ।
సంవత్సరఇతీసమ్-వత్సరః । సంవత్సరమితీసమ్-వత్సరమ్ ।ఏవ ।ప్రీణాతి ।అథోఇతి ।
సంవత్సరమితీసమ్-వత్సరమ్ ।ఏవ ।అస్మై ।ఉపేతి ।దధాతి । సువర్గస్యేతిసువః-గస్య ।
లోకస్య ।సమష్ట్యాఇతిసమ్-అష్ట్యై ।శిరః ।వై । ఏతత్ । యజ్ఞస్య । యత్ । ఆఘారఇత్యా-
ఘారః ।అగ్నిః ।సర్వాః ।దేవతాః ।యత్ । ఆఘారమిత్యా-ఘారమ్ । ఆఘారయతీత్యా-
ఘారయతి ।శీర్షతః ।ఏవ ।యజ్ఞస్య ।యజమానః ।సర్వాః । దేవతాః । అవేతి । రున్ధే ।
శిరః ।వై ।ఏతత్ ।యజ్ఞస్య ।యత్ ।ఆఘారఇత్యా-ఘారః । ఆత్మా । పశుః । ఆఘారమిత్యా-

ఘోరమ్ ।అఘోర్యేత్యా-ఘోర్య ।పశుమ్ ।సమితి ।అనక్తి ।అత్మన్న్ । ఏవ । యజ్ఞస్య ॥౩౮॥ శిరః ।ప్రతీతి ।దధాతి ।సమితి । తే ।ప్రాణఇతిప్ర-అనః ।వాయునా । గచ్ఛతామ్ । ఇతి । ఆహ ।వాయుదేవత్యఇతివాయు-దేవత్యః ।వై ।ప్రాణఇతిప్ర-అనః ।వాయౌ ।ఏవ ।అస్య । ప్రాణమితిప్ర-అనమ్ । జుహోతి ।సమితి । యజత్రైః । అఙ్గాని । సమితి । యజ్ఞపతిరితి యజ్ఞ- పతిః ।ఆశిషేత్యా-శిషా ।ఇతి ।ఆహ ।యజ్ఞపతిమితియజ్ఞ-పతిమ్ ।ఏవ । అస్య । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ ।గమయతి ।విశ్వరూపఇతివిశ్వ-రూపః ।వై । త్వాష్ట్రః ।ఉపరిష్టాత్ । పశుమ్ ।అభీతి ।అవమీత్ ।తస్మాత్ । ఉపరిష్టాత్ । పశోః । న ।అవేతి । ద్యన్తి యత్ । ఉపరిష్టాత్ ।పశుమ్ ।సమనక్తీతిసమ్-అనక్తి । మేధ్యమ్ । ఏవ ॥౩౯॥ ఏనమ్ । కరోతి । ఋత్విజః ।వృణీతే ।ఛన్దాగ్ంసి ।ఏవ ।వృణీతే ।సప్త ।వృణీతే । సప్త । గ్రామ్యాః । పశవః । సప్త । ఆరణ్యాః । సప్త । ఛన్దాగ్ంసి । ఉభయస్య । అవరుద్ధ్యాఇత్యవ-రుద్ధ్యై । ఏకాదశ । ప్రయాజానితిప్ర-యాజాన్ ।యజతి । దశ । వై । పశోః । ప్రాణాఇతిప్ర-అనాః ।ఆత్మా । ఏకాదశః । యావాన్ ।ఏవ ।పశుః । తమ్ । ప్రేతి । యజతి । వపామ్ । ఏకః । పరీతి । శయే ।ఆత్మా । ఏవ ।ఆత్మానమ్ ।పరీతి ।శయే ।వజ్రః । వై ।స్వధితిరితిస్వ-ధితిః ।వజ్రః । యూపశకలఇతియూప-శకలః ।ఘృతమ్ ।ఖలు ।వై ।దేవాః ।వజ్రమ్ ।కృత్వా ।సోమమ్ । అఘ్నన్న్ ।ఘృతేన ।అక్తౌ ।పశుమ్ ।త్రాయేథామ్ ।ఇతి ।ఆహ । వజ్రేణ । ఏవ । ఏనమ్ । వశే । కృత్వా ।ఆ ఇతి ।లభతే ॥౪౦॥

అఘోరమ్పృదస్తేద్వాదశాత్మన్నేవయజ్ఞస్యమేధ్యమేవఖలువాఅష్టాదశచ ॥౬॥

పర్యగ్నీతిపరి-అగ్ని । కరోతి । సర్వహుతమితిసర్వ-హుతమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । కరోతి ।అస్కన్దాయ ।అస్కన్నమ్ ।హి । తత్ । యత్ । హుతస్య । స్కన్దతి । త్రిః । పర్యగ్నితి

పరి-అగ్ని । కరోతి । త్ర్యావృదితి త్రి-ఆవృత్ । హి । యజ్ఞః । అథో ఇతి । రక్షసామ్ । అపహత్యా
ఇత్యప-హత్యై । బ్రహ్మవాదిన ఇతి బ్రహ్మ-వాదినః । వదన్తి । అన్వారభ్యేత్యను-ఆరభ్య ।
పశూ3ః । న । అన్వారభ్యా3 ఇత్యను-ఆరభ్యా3 ఇతి । మృత్యవే । వై । ఏషః । నీయతే । యత్
పశుః । తమ్ । యత్ । అన్వారభేతేత్యను-ఆరభేత । ప్రమాయుక ఇతి ప్ర-మాయుకః
యజమానః । స్యాత్ । అథో ఇతి । ఖలు । ఆహుః । సువర్గాయేతి సువః-గాయ । వై । ఏషః ।
లోకాయ । నీయతే । యత్ ॥ ౪౧ ॥ పశుః । ఇతి । యత్ । న । అన్వారభేతేత్యను-
ఆరభేత । సువర్గాదితి సువః-గాత్ । లోకాత్ । యజమానః । హీయేత । వపాశ్రపణీభ్యామితి
వపా-శ్రపణీభ్యామ్ । అన్వారభత ఇత్యను-ఆరభతే । తత్ । న । ఇవ । అన్వారబ్ధమిత్యను-
ఆరబ్ధమ్ । న । ఇవ । అనన్వారబ్ధమిత్యనను-ఆరబ్ధమ్ । ఉప । ప్రేతి । ఇష్య । హోతః ।
హవ్యా । దేవేభ్యః । ఇతి । ఆహ । ఇషితమ్ । హి । కర్మ । క్రియతే । రేవతీః । యజ్ఞపతిమితి
యజ్ఞ-పతిమ్ । ప్రియధేతి ప్రియ-ధా । ఆ । విశత । ఇతి । ఆహ । యథాయజురితి యథా-
యజుః । ఏవ । ఏతత్ । అగ్నినా । పురస్తాత్ । ఏతి । రక్షసామ్ । అపహత్యా ఇత్యప-హత్యై ।
పృథివ్యాః । సమ్పృచ ఇతి సమ్-పృచః । పాహి । ఇతి । బర్హిః ॥ ౪౨ ॥ ఉపేతి । అస్యతి ।
అస్కన్దాయ । అస్కన్నమ్ । హి । తత్ । యత్ । బర్హిషి । స్కన్దతి । అథో ఇతి । బర్హిషదమితి
బర్హి-సదమ్ । ఏవ । ఏనమ్ । కరోతి । పరాఙ్ । ఏతి । వర్తతే । అధ్వర్యుః । పశోః ।
సంజ్ఞప్యమానాదితి సమ్-జ్ఞప్యమానాత్ । పశుభ్య ఇతి పశు-భ్యః । ఏవ । తత్ । నీతి । హ్నుతే ।
ఆత్మనః । అనావ్రస్కాయేత్యనా-వ్రస్కాయ । గచ్ఛతి । శ్రియమ్ । ప్రేతి । పశూన్ । ఆప్నోతి ।
యః । ఏవమ్ । వేద । పశ్చాల్లోక ఇతి పశ్చాత్-లోకా । వై । ఏషా । ప్రాచీ । ఉదానీయత ఇత్యుత్-
ఆనీయతే । యత్ । పత్నీ । నమః । తే । ఆతాన ఇత్యా-తాన । ఇతి । ఆహ । ఆదిత్యస్య । వై ।

ర్త్వయః ॥౪౨॥ అత్తావానాదిత్యా-త్తానాః । తేభ్యః । ఏవ । నమః । కరోతి । అన్వర్భ్య । ప్రేతి । క్షిప్రే । ఇతి । ఆహ । భ్రాతృవ్యః । వై । అర్వా । భ్రాతృవ్యాపనుత్త్యా ఇతి భ్రాతృవ్య-అపనుత్త్యై । ఘృతస్య । కుల్యామ్ । అన్వితి । సహ । ప్రజయేతి ప్ర-జయా । సహ । రాయః । పోషేణ । ఇతి । ఆహ । ఆశిషమిత్యా-శిషమ్ । ఏవ । ఏతామ్ । ఏతి । శాస్తే । ఆపః । దేవీః । శుద్ధాయువ ఇతి శుద్ధ-యువః । ఇతి । ఆహ । యథాయజురితి యథా-యజుః । ఏవ । ఏతత్ ॥౪౩॥

॥ లోకాయనీయత్యేయద్వర్ధిహర్దత్వయస్సప్తత్రిగ్ంశచ్చ ॥౭॥

పశోః । వై । ఆలబ్ధస్యేత్యా-లబ్ధస్య । ప్రాణానితి ప్ర-అనాన్ । శుక్ । ఋచ్ఛతి । వాక్ । తే । ఏతి । ప్యాయతామ్ । ప్రాణ ఇతి ప్ర-అనః । తే । ఏతి । ప్యాయతామ్ । ఇతి । ఆహ । ప్రాణేభ్య ఇతి ప్ర-అనేభ్యః । ఏవ । అస్య । శుచమ్ । శమయతి । సా । ప్రాణేభ్య ఇతి ప్ర-అనేభ్యః । అధీతి । పృథివీమ్ । శుక్ । ప్రేతి । విశతి । శమ్ । అహోభ్యామిత్యహః-భ్యామ్ । ఇతి । నీతి । నయతి । అహోరాత్రాభ్యామిత్యహః-రాత్రాభ్యామ్ । ఏవ । పృథివ్యై । శుచమ్ । శమయతి । ఓషధే । త్రాయస్వ । ఏనమ్ । స్వధిత ఇతి స్వ-ధితే । మా । ఏనమ్ । హిగ్ంసీః । ఇతి । ఆహ । వజ్రః । వై । స్వధితిరితి స్వ-ధితిః ॥౪౪॥ శాన్త్యై । పార్శ్వతః । ఏతి । ఛ్యతి । మధ్యతః । హి । మనుష్యాః । ఆచ్ఛ్యన్తీత్యా-ఛ్యన్తి । తిరశ్చీనమ్ । ఏతి । ఛ్యతి । అనూచీనమ్ । హి । మనుష్యాః । ఆచ్ఛ్యన్తీత్యా-ఛ్యన్తి । వ్యావృత్త్యా ఇతి వి-ఆవృత్త్యై । రక్షసామ్ । భాగః । అసి ఇతి । స్థవిమతః । బర్హిః । అక్త్వా । అపేతి । అస్యతి । అస్నా । ఏవ । రక్షాగ్ంసి । నిరవదయత ఇతి నిః-అవదయతే । ఇదమ్ । అహమ్ । రక్షః । అధమమ్ । తమః । నయామి । యః । అస్మాన్ ద్వేష్టి । యమ్ । చ । వయమ్ । ద్విష్మః । ఇతి । ఆహ । ద్వౌ । వావ । పురుషౌ । యమ్ । చ । ఏవ ॥౪౫॥ ద్వేష్టి । యః । చ । ఏనమ్ । ద్వేష్టి । తౌ । ఉభౌ । అధమమ్ । తమః । నయతి ।

ఇషే । త్వా । ఇతి । వపామ్ । ఉదితి । ఖిదతి । ఇచ్ఛతే । ఇవ । హి । ఏషః । యః । యజతే ।
యత్ । ఉపస్తృన్యాదిత్యుప-స్తృన్యాత్ । రుద్రః । అస్య । పశూన్ । ఘాతుకః । స్యాత్ । యత్ ।
న । ఉపస్తృన్యాదిత్యుప-స్తృన్యాత్ । అయతా । స్యాత్ । అన్యయా । ఉపస్తృణాతీత్యుప-స్తృణాతి ।
అన్యయా । న । ధృత్యై । ఘృతేన । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । ప్రేతి । ఊర్ణ్వాథామ్ ।
ఇతి । ఆహ । ద్యావాపృథివీ ఇతి ద్యావా-పృథివీ । ఏవ । రసేన । అనక్తి । అచ్ఛిన్నః ॥[illegible]॥
రాయః । సువీర ఇతి సు-వీరః । ఇతి । ఆహ । యథాయజురితి యథా-యజుః । ఏవ । ఏతత్ ।
క్రూరమ్ । ఇవ । వై । ఏతత్ । కరోతి । యత్ । వపామ్ । ఉత్ఖిదతీత్యుత్-ఖిదతి । ఉరు ।
అన్తరిక్షమ్ । అన్వితి । ఇహి । ఇతి । ఆహ । శాన్త్యై । ప్రేతి । వై । ఏషః । అస్మాత్ । లోకాత్ ।
చ్యవతే । యః । పశుమ్ । మృత్యవే । నీయమానమ్ । అన్వారభత ఇత్యను-ఆరభతే । వపాశ్రప
ణీ ఇతి వపా-శ్రపణీ । పునః । అన్వారభత ఇత్యను-ఆరభతే । అస్మిన్న్ । ఏవ । లోకే । ప్రతీతి
తిష్ఠతి । అగ్నినా । పురస్తాత్ । ఏతి । రక్షసామ్ । అపహత్యా ఇత్యప-హత్యై । అథో ఇతి ।
దేవతాః । ఏవ । హవ్యేన ॥[illegible]॥ అన్వితి । ఏతి । న । అన్తమమ్ । అఙ్గారమ్ । అతీతి । హరేత్ ।
యత్ । అన్తమమ్ । అఙ్గారమ్ । అతిహరేదిత్యతి-హరేత్ । దేవతాః । అతీతి । మన్యేత ।
వాయో ఇతి । వీతి । ఇహి । స్తోకానామ్ । ఇతి । ఆహ । తస్మాత్ । విభక్తా ఇతి వి-భక్తాః । స్తోకాః
అవేతి । పద్యన్తే । అగ్రమ్ । వై । ఏతత్ । పశూనామ్ । యత్ । వపా । అగ్రమ్ । ఓషధీనామ్ ।
బర్హిః । అగ్రేణ । ఏవ । అగ్రమ్ । సమితి । అర్ధయతి । అథో ఇతి । ఓషధీషు । ఏవ । పశూన్
ప్రతీతి । స్థాపయతి । స్వాహాకృతీభ్య ఇతి స్వాహాకృతి-భ్యః । ప్రేతి । ఇష్య । ఇతి । ఆహ ॥[illegible]
యజ్ఞస్య । సమిష్ట్యా ఇతి సమ్-ఇష్ట్యై । ప్రాణాపానావితి ప్రాణ-అపానౌ । వై । ఏతౌ । పశూనామ్
యత్ । పృషదాజ్యమితి పృషత్-ఆజ్యమ్ । ఆత్మా । వపా । పృషదాజ్యమితి పృషత్-ఆజ్యమ్ ।

అభిఘార్యేత్యభి-ఘార్య ।వపామ్ ।ఉత్ ।హరతి ।ఆత్మన్న్ ।ఏవ ।పశూనామ్ । ప్రాణా
పానావితిప్రాణ-అపానౌ ।దధాతి । స్వాహా । ఊర్ధ్వనభసమిత్యూర్ధ్వ-నభసమ్ ।మారుతమ్ ।
గచ్ఛతమ్ ।ఇతి ।ఆహ । ఊర్ధ్వనభా ఇత్యూర్ధ్వ-నభాః ।హ ।స్మ । వై ।మారుతః ।దేవానామ్ ।
వపాశ్రపణీ ఇతి వపా-శ్రపణీ ।ప్రేతి ।హరతి ।తేన ।ఏవ ।ఏనే ఇతి ।ప్రేతి ।హరతి । విషూచీ ఇతి
ప్రేతి ।హరతి ।తస్మాత్ ।విష్వఞ్చౌ ।ప్రాణాపానావితిప్రాణ-అపానౌ ॥౧౦॥

॥ స్వధితిస్త్రైవాత్మన్నేవ పశూనాం ప్రాణాపానౌ చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౯॥

పశుమ్ । ఆలభ్యేత్యా-లభ్య । పురోడాశమ్ ।నిరితి ।వపతి । సమేధమితిస-మేధమ్ ।
ఏవ । ఏనమ్ । ఆ ఇతి । లభతే ।వపయా ।ప్రచర్యేతిప్ర-చర్య ।పురోడాశేన । ప్రేతి । చరతి ।
ఊర్క్ । వై । పురోడాశః । ఊర్జమ్ ।ఏవ । పశూనామ్ । మధ్యతః । దధాతి । అథో ఇతి ।
పశోః । ఏవ । ఛిద్రమ్ । అపీతి । దధాతి । పృషదాజ్యస్యేతిపృషత్-ఆజ్యస్య । ఉపహత్యేత్యుప-
హత్య । త్రిః । పృచ్ఛతి ।శృతమ్ ।హవీ3ః ।శమితః ।ఇతి । త్రిషత్యా ఇతి త్రి-సత్యాః ।హి ।
దేవాః । యః ।అశృతమ్ ।శృతమ్ ।ఆహ ।సః ।ఏనసా । ప్రాణాపానావితిప్రాణ-అపానౌ ।
వై । ఏతౌ ।పశూనామ్ ॥౧౧॥ యత్ ।పృషదాజ్యమితిపృషత్-ఆజ్యమ్ । పశోః । ఖలు ।
వై ।ఆలబ్ధస్యేత్యా-లబ్ధస్య ।హృదయమ్ ।ఆత్మా । అభి । సమితి । ఏతి । యత్ । పృషదాజ్యేనేతి
పృషత్-ఆజ్యేన ।హృదయమ్ ।అభిఘారయతీత్యభి-ఘారయతి ।ఆత్మన్న్ । ఏవ । పశూనామ్ ।
ప్రాణాపానావితిప్రాణ-అపానౌ ।దధాతి ।పశునా ।వై । దేవాః । సువర్గమితిసువః-గమ్ ।
లోకమ్ ।ఆయన్న్ । తే ।అమన్యన్త ।మనుష్యాః । నః । అన్వాభవిష్యన్తీత్యను-ఆభవిష్యన్తి ।
ఇతి ।తస్య ।శిరః ।ఛిత్త్వా ।మేధమ్ ।ప్రేతి ।అక్షారయన్న్ । సః । ప్రక్షః । అభవత్ । తత్ ।
ప్రక్షస్య । ప్రక్షత్వమితిప్రక్ష-త్వమ్ । యత్ । ప్రక్షశాఖేతిప్రక్ష-శాఖా । ఉత్తరబర్హిరిత్యుత్తర-

బర్హిః । భవతి । సమేధస్యేతిస-మేధస్య । ఏవ ॥౫౨॥ పశోః । అవేతి । ద్యతి । పశుమ్ । వై । హ్రియమాణమ్ । రక్షాగ్ంసి । అన్విటి । సచన్తే । అన్తరా । యూపమ్ । చ । ఆహవనీయ
మిత్యా-హవనీయమ్ । చ । హరతి । రక్షసామ్ । అపహత్యా ఇత్యప-హత్యై । పశోః । వై ।
ఆలబ్ధస్యేత్యా-లబ్ధస్య । మనః । అపేతి । క్రామతి । మనోతాయై । హవిషః । అవదీయమానస్యే
త్యవ-దీయమానస్య । అన్వితి । బ్రూహి । ఇతి । ఆహ । మనః । ఏవ । అస్య । అవేతి । రున్ధే ।
ఏకాదశ । అవదానానీత్యవ-దానాని । అవేతి । ద్యతి । దశ । వై । పశోః । ప్రాణాఇతిప్ర-
అనాః । ఆత్మా । ఏకాదశః । యావాన్ । ఏవ । పశుః । తస్య । అవేతి ॥౫౩॥ ద్యతి । హృదయస్య
అగ్రే । అవేతి । ద్యతి । అథ । జిహ్వాయాః । అథ । వక్షసః । యత్ । వై । హృదయేన । అభిగచ్ఛ
తీత్యభి-గచ్ఛతి । తత్ । జిహ్వయా । వదతి । యత్ । జిహ్వయా । వదతి । తత్ । ఉరసః ।
అధి । నిరితి । వదతి । ఏతత్ । వై । పశోః । యథాపూర్వమితియథా-పూర్వమ్ । యస్య ।
ఏవమ్ । అవదాయేత్యవ-దాయ । యథాకామమితియథా-కామమ్ । ఉత్తరేషామిత్యుత్-
తరేషామ్ । అవద్యతీత్యవ-ద్యతి । యథాపూర్వమితియథా-పూర్వమ్ । ఏవ । అస్య । పశోః ।
అవత్తమ్ । భవతి । మధ్యతః । గుదస్య । అవేతి । ద్యతి । మధ్యతః । హి । ప్రాణఇతిప్ర-అనః ।
ఉత్తమస్యేత్యుత్-తమస్య । అవేతి । ద్యతి ॥౫౪॥ ఉత్తమఇత్యుత్-తమః । హి । ప్రాణఇతిప్ర-
అనః । యది । ఇతరమ్ । యది । ఇతరమ్ । ఉభయమ్ । ఏవ । అజామి । జాయమానః । వై ।
బ్రాహ్మణః । త్రిభిరితిత్రి-భిః । ఋణవేత్యృణ-వా । జాయతే । బ్రహ్మచర్యేణేతిబ్రహ్మ-చర్యేణ
ఋషిభ్యఇత్యృషి-భ్యః । యజ్ఞేన । దేవేభ్యః । ప్రజయేతిప్ర-జయా । పితృభ్యఇతిపితృ-భ్యః ।
ఏషః । వై । అనృణః । యః । పుత్రీ । యజ్వా । బ్రహ్మచారివాసీతిబ్రహ్మచారి-వాసీ । తత్ । అవదానై
రిత్యవ-దానైః । ఏవ । అవేతి । దయతే । తత్ । అవదానానామిత్యవ-దానానామ్ । అవదాన

తృమిత్యవదాన-త్వమ్ ।దేవాసురాఇతిదేవ-అసురాః ।సంయత్తాఇతిసమ్-యత్తాః ఆసన్న్
తే । దేవాః ।అగ్నిమ్ ।అబ్రువన్న్ ।త్వయా ।వీరేణ ।అసురాన్ ।అభీతి । భవామ । ఇతి॥౧౨॥
సః । అబ్రవీత్ । వరమ్ । వృణై ।పశోః ।ఉద్ధారమిత్యుత్-హారమ్ ।ఉదితి । హరై । ఇతి ।
సః । ఏతమ్ ।ఉద్ధారమిత్యుత్-హారమ్ ।ఉదితి ।అహరత ।దోః ।పూర్వార్ధస్యేతిపూర్వ-అర్ధస్య
గుదమ్ ।మధ్యతః । శ్రోణిమ్ ।జఘనార్ధస్యేతిజఘన-అర్ధస్య ।తతః । దేవాః । అభవన్న్ ।
పరేతి ।అసురాః ।యత్ ।త్ర్యఙ్గాణామితిత్రి-అఙ్గానామ్ ।సమవద్యతీతిసమ్-అవద్యతి ।భ్రాతృ
వ్యాభిభూత్యాఇతిభ్రాతృవ్య-అభిభూత్యై । భవతి । ఆత్మనా । పరేతి । అస్య । భ్రాతృవ్యః ।
భవతి । అక్ష్ణయా ।అవేతి ।ద్యతి ।తస్మాత్ ।అక్ష్ణయా ।పశవః । అఙ్గాని । ప్రేతి । హరన్తి ।
ప్రతిష్ఠిత్యాఇతిప్రతి-స్థిత్యై ॥౧౩॥ ఏతాపశూనాగ్ంసమేధస్త్వైవతస్యావోత్తమస్యావద్యతీతి
పఞ్చచత్వారిగ్ంశచ్చ ॥౧౦॥

మేదసా ।స్రుచౌ ।ప్రేతి ।ఊర్ణోతి ।మేదోరూపాఇతిమేదః-రూపాః । వై ।పశవః ।
రూపమ్ । ఏవ ।పశుషు ।దధాతి ।యూషన్న్ ।అవధాయేత్యవ-ధాయ ।ప్రేతి । ఊర్ణోతి ।
రసః । వై ।ఏషః ।పశూనామ్ ।యత్ ।యూః ।రసమ్ ।ఏవ ।పశుషు ।దధాతి । పార్శ్వేన ।
వసాహోమమితివసా-హోమమ్ । ప్రేతి ।యౌతి । మధ్యమ్ । వై । ఏతత్ । పశూనామ్ ।
యత్ । పార్శ్వమ్ ।రసః ।ఏషః ।పశూనామ్ ।యత్ ।వసా ।యత్ । పార్శ్వేన । వసాహోమమితి
వసా-హోమమ్ ।ప్రయౌతీతిప్ర-యౌతి ।మధ్యతః ।ఏవ ।పశూనామ్ ।రసమ్ ।దధాతి ।
ఘ్నన్తి ॥౧౪॥ వై ।ఏతత్ ।పశుమ్ ।యత్ ।సంజ్ఞపయన్తీతిసమ్-జ్ఞపయన్తి ।ఐన్ద్రః । ఖలు ।
వై । దేవతయా । ప్రాణఇతిప్ర-అనః । ఐన్ద్రః । అపానఇత్యప-అనః । ఐన్ద్రః । ప్రాణఇతిప్ర-
అనః ।అఙ్గేఅఙ్గఇత్యఙ్గే-అఙ్గే ।నీతి ।దేధ్యత్ ।ఇతి ।ఆహ ।ప్రాణాపానావితిప్రాణ-అపానౌ ।

ఏవ । పశుషు । దధాతి ।దేవ ।త్వష్టః ।భూరి ।తే ।నగ్ంసమితిసమ్-సమ్ ।ఏతు । ఇతి ।
ఆహ । త్వాష్ట్రాః ।హి ।దేవతయా ।పశవః ।విషురూపాఇతివిషు-రూపాః ।యత్ । సలక్ష్మా
ఇతిస-లక్ష్మాణః ।భవథ ।ఇతి ।ఆహ ।విషురూపాఇతివిషు-రూపాః । హి । ఏతే । సన్తః ।
సలక్ష్మాణఇతిస-లక్ష్మాణః ।ఏతర్హి ।భవన్తి ।దేవత్రేతిదేవ-త్రా ।యన్తమ్ ॥౫౮॥ అపేతి ।
సఖాయః ।అన్వితి ।త్వా ।మాతా ।పితరః ।మదన్తు ।ఇతి ।ఆహ ।అనుమతమిత్యను-మతమ్
ఏవ । ఏనమ్ । మాత్రా । పిత్రా । సువర్గమితిసువః-గమ్ ।లోకమ్ ।గమయతి । అర్ధర్చే
ఇత్యర్ధ-ఋచే । వసాహోమమితివసా-హోమమ్ । జుహోతి । అసౌ । వై । అర్ధర్చఇత్యర్ధ-
ఋచః । ఇయమ్ ।అర్ధర్చఇత్యర్ధ-ఋచః ।ఇమేఇతి ।ఏవ ।రసేన ।అనక్తి ।దిశః । జుహోతి
దిశః ।ఏవ ।రసేన ।అనక్తి ।అథోఇతి ।దిగ్భ్యఇతిదిక్-భ్యః ।ఏవ ।ఊర్జమ్ । రసమ్ । అవేతి
రున్ద్ధే । ప్రాణాపానావితిప్రాణ-అపానౌ । వై । ఏతౌ । పశూనామ్ । యత్ । పృషదాజ్యమితి
పృషత్-ఆజ్యమ్ ।వానస్పత్యాః ।ఖలు ॥౫౯॥ వై । దేవతయా । పశవః । యత్ । పృషదాజ్య
స్యేతిపృషత్-ఆజ్యస్య ।ఉపహత్యేత్యుప-హత్య ।ఆహ ।వనస్పతయే । అన్వితి । బ్రూహి ।
వనస్పతయే। ప్రేతి । ఇష్య ।ఇతి ।ప్రాణాపానావితిప్రాణ-అపానౌ । ఏవ । పశుషు ।
దధాతి । అన్యస్యాన్యస్యేత్యన్యస్య-అన్యస్య ।సమవత్తమితిసమ్-అవత్తమ్ । సమవద్యతీతి
సమ్-అవద్యతి । తస్మాత్। నానారూపాఇతినానా-రూపాః ।పశవః ।యూష్ణః ।ఉపేతి ।
సిఞ్చతి ।రసః । వై । ఏషః ।పశూనామ్ ।యత్ ।యూః ।రసమ్ ।ఏవ ।పశుషు ।దధాతి ।
ఇడామ్ ।ఉపేతి । హ్వయతే । పశవః । వై ।ఇడా । పశూన్ ।ఏవ । ఉపేతి । హ్వయతే ।
చతుః । ఉపేతి । హ్వయతే ॥౬౦॥ చతుష్పాదఇతిచతుః-పాదః ।హి ।పశవః ।యమ్ ।
కామయేత । అపశుః ।స్యాత్ ।ఇతి ।అమేదస్కమిత్యమేదః-కమ్ । తస్మై । ఆ ।ఇతి ।దధ్యాత్ ।

మేదోరూపా ఇతి మేదః-రూపాః । వై । పశవః । రూపేణ । ఏవ । ఏనమ్ । పశుభ్య ఇతి పశు-భ్యః । నిరితి । భజతి । అపశుః । ఏవ । భవతి । యమ్ । కామయేత । పశుమానితి పశు-మాన్ । స్యాత్ । ఇతి । మేదస్వత్ । తస్మై । ఏతి । దధ్యాత్ । మేదోరూపా ఇతి మేదః-రూపాః । వై । పశవః । రూపేణ । ఏవ । అస్మై । పశూన్ । అవేతి । రున్ధే । పశుమానితి పశు-మాన్ । ఏవ । భవతి । ప్రజాపతిరితి ప్రజా-పతిః । యజ్ఞమ్ । అసృజత । సః । ఆజ్యమ్ ॥ ౧౧ ॥ పురస్తాత్ । అసృజత । పశుమ్ । మధ్యతః । పృషదాజ్యమితి పృషత్-ఆజ్యమ్ । పశ్చాత్ । తస్మాత్ । ఆజ్యేన । ప్రయాజా ఇతి ప్ర-యాజాః । ఇజ్యన్తే । పశునా । మధ్యతః । పృషదాజ్యేనేతి పృషత్-ఆజ్యేన । అనూయాజా ఇత్యను-యాజాః । తస్మాత్ । ఏతత్ । మిశ్రమ్ । ఇవ । పశ్చాత్సృష్టమితి పశ్చాత్-సృష్టమ్ । హి । ఏకాదశ । అనూయాజానిత్యను-యాజాన్ । యజతి । దశ । వై । పశోః । ప్రాణా ఇతి ప్ర-అనాః । ఆత్మా । ఏకాదశః । యావాన్ । ఏవ । పశుః । తమ్ । అన్వితి । యజతి । ఘ్నన్తి । వై । ఏతత్ । పశుమ్ । యత్ । సంజ్ఞపయన్తీతి సమ్-జ్ఞపయన్తి । ప్రాణాపానావితి ప్రాణ-అపానౌ । ఖలు । వై । ఏతౌ । పశూనామ్ । యత్ । పృషదాజ్యమితి పృషత్-ఆజ్యమ్ । యత్ । పృషదాజ్యేనేతి పృషత్-ఆజ్యేన । అనూయాజానిత్యను-యాజాన్ । యజతి । ప్రాణాపానావితి ప్రాణ-అపానౌ । ఏవ । పశుషు । దధాతి ॥ ౧౨ ॥

ఘ్నన్తియన్తంఖలుచతురుపహ్వాయతఆజ్యంయత్పృషదాజ్యేనషట్చ ॥ ౧౧ ॥

చాత్వాలాద్ధృవర్గాయయద్వైసర్జనానీవైష్ణవ్యర్చాపృథివ్యైసాధ్యాఇషేత్వేత్యగ్నినా పర్యగ్నిపశోఃపశుమాలభ్యమేదస్వద్రుద్రావేకాదశ ॥ ౧౧ ॥ చాత్వాలాద్దేవాన్పైతిముఖ్యతిప్ర ప్రియమాణాయపర్యగ్నిపశుమాలభ్యచతుష్పాద్దోహిపశవోద్విషష్టిః ॥ ౬౨ ॥ చాత్వాలాత్పశుషు దధాతి ॥ ॥ హరిః ఓమ్ ॥ తచ్ఛంయోః ॥ షష్ఠకాణ్డే తృతీయప్రశ్నస్సమాప్తః ॥